

ת"פ 4693/06 - יניב זגורי נגד מדינת ישראל - המרכז לגביית קנסות

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 4693-06 מ.י. פרקליטות מחוז דרום-פלילי נ' זגורי(עציר)

בפני כב' השופט איתי ברסלר-גונן, סגן נשיאה

מבקש (נאשם) יניב זגורי ע"י ב"כ עו"ד עינב חכמון ועו"ד עינב וקנין חימי

נגד

מדינת ישראל - המרכז לגביית קנסות ע"י פרקליטות מחוז

דרום - אזרחי

החלטה

הבקשה והרקע לה

1. לפניי בקשה לפי סעיף 69 בחוק העונשין תשל"ז-1977 [להלן: "**חוק העונשין**"] במסגרתה עותר המבקש לבטל את תוספות הפיגורים שהצטברו לקנס שהושת עליו בהליך זה במסגרת גזר הדין מיום 4.2.13.
2. ברקע הבקשה כאמור, גזר דין, בגין עבירות מס. בהתאם לגזר הדין מיום 4.2.13, בין יתר העיצומים, הוטל גם קנס בסך כולל של ₪ 75,000 ונקבעה גם תקופת מאסר של 12 חודשים חלף הקנס.
- בהתאם לגזר הדין הורה בית המשפט שהקנס ישולם ב- 12 תשלומים חודשיים שווים וזאת החל מיום 15.3.15 ואילך.
- קרן הקנס שולמה אולם חלק מהתשלומים שולמו לאחר ה- 15 בכל חודש רלוונטי ומשכך הצטברו תוספות פיגור בסכום כולל של ₪ 33,226.

טיעוני הצדדים והדין

טענת המבקש

3. המבקש היה אסיר באותה תקופה ושוברי התשלום של הקנס, כך נטען בבקשה, נשלחו לרעייתו, אשר דאגה לשלמם מדי חודש בחודשו. אלא, שחלק מהתשלומים שולמו באיחור ונצברו לחובת המבקש תוספות פיגורים בסכום של אלפי שקלים.

לטענת המבקש, האיחורים היו של מספר ימים בלבד ואף היו חלק מהתשלומים אשר שולמו טרם למועדם, וכל זאת בהתאם למצבה הנפשי והבריאותי הקשה (כך נטען) של רעיית המבקש. בהקשר זה צירף המבקש סיכום מידע רפואי בעניינה של רעייתו שנטען שבמהלך שנות המאסר שבהן היה נתון המבקש היא חיה לבדה עם בנותיה, התקשתה בחיי היום יום והייתה מטופלת רפואית נוכח דיכאון וחרדה, ואף לוותה כספים מבני משפחתה כדי לשלם את הקנסות, כשהיא נושאת לבדה בנטל המשפחה והילדים.

נטען עוד כי תוספות הפיגור בצירוף קרן הקנס ששולמה במלואה מהווים נטל רב על המבקש ומשפחתו שעשו הכול כדי לצאת לדרך חדשה.

יצוין כי במסגרת הליכים קודמים אחרים, וכפי שיבואר להלן, נתפס סכום כסף שמיועד היה לשמש לתשלום תוספות הפיגור, אשר המבקש עותר לקבלו בחזרה.

טענת המשיב

4. לטענת המשיב כל הליכי הגבייה כנגד המבקש, במרכז לגביית קנסות, **בוטלו** כיוון שקרן החוב ותוספות הפיגור **שולמו** זה מכבר. משכך, נטען, הבקשה לביטול תוספות הפיגור מתייתרת והמרכז לגביית קנסות מתנגד לבקשה להשיב את תוספות הפיגור ששולמו לידי המבקש.

המשיב הפנה להליך שהתקיים במסגרת ה"ת 25998-06-16 בין אשתו של המבקש לבין המדינה, במסגרתו נתפסו כספים בחשבון הבנק הפרטי של המשפחה ובכללם גם סכום בסך 33,226 ₪ שהיה מעוקל על ידי המרכז לגביית קנסות על חשבון תוספות הפיגור בתיק זה.

המשיב הפנה לפרוטוקול הדיון מיום 19.6.16 ולכך שהוסכם בין הצדדים שהסכום שעוקל על ידי המרכז לגביית קנסות יוותר בידי המדינה והחזקתו תהיה תלויה בהחלטה שתתקבל על ידי המרכז לגביית קנסות.

לטענת המשיב, המבקש פנה אומנם למרכז לגביית קנסות בבקשה לביטול תוספות הפיגור והמרכז **דחה** את הבקשה ולמעשה כבר עשה שימוש בסכום שעוקל ונתפס בתשלום תוספות הפיגור. משכך, הרי שמאחר ונעשה שימוש בסכום, תיק המרכז לגביית קנסות נסגר ואין ההליך דנן נכון לתביעת השבה, שזהו למעשה ההליך שבו נוקט המבקש.

הדיון בבית המשפט

5. במהלך הדיון שהתקיים בפניי בחודש מרץ 2018, טען המבקש, באמצעות באת כוחו, לקיומה של מחלוקת על כך שהתוספות התווספו כדין. לטענתו, מעולם לא הומצאו לו דרישות לתשלום ומכיוון שהיה אסיר והדבר היה ידוע למדינה, היה עליה להעביר את הדרישות למבקש במקום מאסרו. כך למשל מעולם לא נשלחה דרישה לתשלום תוספת פיגור ועל כן, לא ברור כיצד הגיע החוב לסכום שהגיע. לטענת המבקש, רק לאחר תפיסת הכספים בחשבון הבנק, צץ המשיב וטען שקיים חוב.

לטענת המבקש, לא נקבע במפורש במסגרת גזר הדין המועד לתשלום בכל חודש ועל כן ניתן היה עליו לשלם את התשלום החודשי בכל יום של החודש ולא דווקא ב-15 לכל חודש.

6. לטענת בא כוח המשיב, לבית המשפט אין סמכות לדון בבקשה כיוון שהכספים כבר נגבו ותביעה להשבה צריכה להיות מוגשת בהליך אחר. המשיב לא ידע להצביע על ההחלטה לממש את העיקול וגם לא ידע להצביע על כך שהחלטה זו נמסרה למבקש כהחלטה שניתן לערור עליה לבג"צ. המשיב הפנה לבקשה קודמת שהוגשה בשנת 2015 וטען כי בהליך שהתקיים בפני כב' השופט ליבדרו בשנת 2016, הוסכם שהסכום שנתפס יכסה את החוב ובכך ייסגר ההליך. עם זאת, טענה בא כוח המשיב, כי אינה יודעת מה עלה בגורל הבקשה משנת 2015.

7. בשולי הדיון, יוער כי בית המשפט הציע לצדדים, במסגרת של פשרה, להגיע להסכמה שתייתר את הצורך בהכרעה דיכוטומית וניתנה לצדדים האפשרות להגיש עמדתם בכתב.

8. המדינה הוסיפה כי מועד התשלום שעל גבי השוברים נקבע ליום ה-15 לכל חודש וזאת בהתאם לשוברים שהנפיקה הנהלת בתי המשפט. נטען כי אשתו של המבקש לא יכולה לטעון שלא ידעה שהתשלומים באיחור כיוון שהמבקש היה מיוצג וכי בכל מקרה האחריות לשלם את הקנס במועד מוטלת על המבקש.

לסיכומי צירף המשיב גם אישור מסירה משנת 2015 על כך שהודע למבקש שאי תשלום החוב יגרור נקיטה בהליכי

גבייה וצוין גובה החוב ותוספת הפיגור.

באשר להליך שהתקיים בה"ת 25998-06-16 נטען כי הוסכם על החזקת הסכום בהתאם להחלטה שתתקבל על ידי המרכז לגביית קנסות, וכי לא קיימת חובה בחוק או בנוהג שמחייבת את המרכז לגביית קנסות להודיע בטרם יוחלט על ידו לממש עיקול שהוטל.

המשיב הפנה גם למכתב שנשלח מיום 29.11.16 למבקש כמענה לפנייתו אל המרכז וכבר אז נמסר לו שמכיוון שהחוב שולם במלואו בקשתו להפחתת תוספות פיגור מתייתרת. לשאלה היכן אישור המסירה למכתב זה השיב המשיב כי החוק לא מחייב שמכתב התשובה יישלח עם אישור מסירה. המשיב שב וטען שאין לבית המשפט סמכות עניינית להורות על השבת הסכום, זאת כיוון שכל סמכותו של בית המשפט היא רק לפטור חייב מתשלום תוספת שהצטברה לחובתו.

9. המבקש, בתגובתו האחרונה, הפנה לחובת תום הלב של הרשות המנהלית, חזר על טיעוניו וטען כי לא התקיים דיון במרכז לגביית קנסות באשר לבקשה להפחתת תוספות הפיגור, אלא הייתה הנחה של המרכז לגביית קנסות שהסכום שעוקל ישמש לכיסוי החוב. מכיוון שכך, הרי שהמחלוקת טרם מוצתה.

לטענת המבקש, לבית המשפט סמכות עניינית לדון בבקשה כיוון שעד כה אין החלטה פוזיטיבית בבקשה לביטול תוספות פיגור ועל כן יש לראות את הכספים כמוחזקים בנאמנות ולא מעבר לכך.

ההכרעה:

הסמכות העניינית של בית המשפט

10. כאמור, לטענת המשיב, כיוון שהמבקש פרע את חוב תוספות הפיגורים הרי שהסמכות להשבת הכספים אינה לבית המשפט בהליך זה.

אין בידי לקבל את הטענה לחוסר סמכות עניינית במקרה זה.

11. אין מחלוקת כי לבית המשפט סמכות עניינית לדון בבקשה בביטול תוספות פיגור וזאת במקביל לסמכותו של מנהל המרכז לגביית קנסות [ראו למשל רע"א 8994/11 חליל נ' מדינת ישראל (29.4.2012)].

בהתאם לסעיף 18 בחוק הפרשנות, תשמ"א - 1981, לבית המשפט סמכות לשנות החלטה או לקבל החלטה אחרת במקומה של אותה רשות וזאת במסגרת ההשגה על ההליך שלפניו. משכך, הסמכות לפטור אדם מתשלום תוספות פיגור בגין קנס שלא שולם במועד משמעותה בכלל גם הסמכות להורות על השבת כספים שנגבו כתוספות הפיגור. אדרבא, נכון שכך תהיה התוצאה וזאת כיוון שנכון יהיה לדרוש ממי שמבקש להפחית או לבטל תוספות פיגור שקודם כל יפקיד הסכום כתנאי לדיון בעניינו, אולם בוודאי שאין לראות בעצם הפקדת הסכום כוויתור על הזכות לטעון לביטול תוספות הפיגור. בוודאי ובוודאי, במקרה שלפנינו, כאשר לטענת המבקש הוא לא שילם את הסכום מרצון אלא הסכום עדיין מוחזק בנאמנות עד לבירור המחלוקת.

קבלת עמדת המשיב בעניין זה עלולה ליצור סיטואציה שבמסגרתה פעולה שלא כדין של המשיב במימוש עיקול של כספים תפוסים תחסום כשלעצמה את היכולת להתנגד לאותה חזקה.

האם הסכום שולם?

12. לטענת המשיב, בעצם ההליך שהתקיים לפני כשנתיים בפני כב' השופט י. ליבדרו בתיק ה"ת

16-06-25998, ניתנה הסכמה שהכספים שנתפסו יהיו לתשלום תוספות הפיגור ובכך יסתיים ההליך. המבקש כופר בכך וטוען כי ההסכמה הייתה להותיר את הסכום כמוחזק בנאמנות עד להכרעה במחלוקת לעניין תוספות הפיגור.

13. בעניין זה דעתי כדעת המבקש. כאמור, הייתה בקשה מבעוד מועד שהוגשה כבר בשנת 2015 לביטול תוספות הפיגור. במסגרת ההליך לאחר תפיסת חשבונות הבנק הגיעו הצדדים להסכמה בזו הלשון:

"הוסכם, כי הכסף המזומן התפוס (כ-104,000 ₪ לערך) ישוחרר בכפוף לכך שהסכום שעוקל על ידי המרכז לגביית קנסות בסך של 33,226 ₪ יוותר בידי המשיבה. המשך החזקת סך של 33,226 ₪ תלוי בהחלטה שתתקבל על ידי המרכז לגביית קנסות".

להסכמה זו ניתנה תוקף של החלטת בית המשפט.

הסכמה זו מבוססת למעשה על מצב משפטי שבמסגרתו המרכז לגביית קנסות עיקל סכום מסוים בחשבון הבנק של אשתו של המבקש וכן על עצם קיומה של בקשה לביטול תוספות פיגור. יש לזכור גם כי המשיבה באותו הליך הייתה מדינת ישראל [משטרת ישראל] אשר תפסה את סכום הכסף במסגרת הליך חקירה. עוד יוער כי המבקש עצמו לא היה חלק מאותו ההליך, אם כי אני מוכן להניח לצורך החלטה זו שההסכמה היתה על דעתו.

14. טענת ב"כ המשיב בסיכומיו לפיה משיחה עם מי שייצג את משטרת ישראל באותו הליך עולה כי הוסכם אחרת, אינה רלוונטית כיוון שלא רק שאינה מוסכמת היום, אלא שגם לא הוכחה והיא עומדת בסתירה לפרוטוקול בית המשפט.

משמעות החלטה מיום 19.6.2016 בתיק ה"ת 25998-06-16 היא שמתוך הסכום שנתפס, ימשיך ויוחזק על ידי משטרת ישראל סך של 33,226 ₪, שהוא סכום שהיה מעוקל לטובת חוב המבקש במרכז לגביית קנסות, וזאת כאשר המשך ההחזקה בסכום תלוי בהחלטת המרכז לגביית קנסות.

במילים אחרות, הסכום שהוחזק - בנאמנות הוחזק ואין לראות בעצם ההסכמה על המשך ההחזקה בנאמנות, כהסכמה לתשלום תוספות הפיגור, בוודאי לא הסכמה על זניחת הבקשה להפחתת תוספות הפיגור.

עוד משמעות ההחלטה היא כי הוסכם בין הצדדים שלמרות קיומה של סמכות מקבילה, תיבחן הבקשה להפחתת תוספות הפיגור על ידי המרכז לגביית קנסות.

זוהי הסכמה דיונית שיש לראותה ככוללת תניית שיפוט מוסכמת.

משכך, רשאי היה המבקש לצפות כי בקשתו להפחתת תוספות הפיגור תיבחן על ידי המרכז לגביית קנסות.

15. לטעמי, הבקשה להפחתת תוספות הפיגור **לא נבחנה לגופה** על ידי המרכז לגביית קנסות, כפי שנדרש היה וכפי שהוסכם בין הצדדים שיבחן. כעולה ממכתב המרכז לגביית קנסות מיום 29.11.2016 הפנייה להפחתת תוספות הפיגור **נסגרה** מן הטעם ש"החוב שולם". לא משום טעם אחר. טעם זה אינו משקף נכונה את מצב הדברים כיוון שהחוב לא שולם מרצון אלא הוא עוקל והשימוש שנעשה בכספים שהוחזקו על ידי משטרת ישראל, היה שימוש שאסור היה לעשותו; שהרי משטרת ישראל החזיקה בסכום בנאמנות.

16. בית משפט השלום אינו מהווה ערכאת ערעור על החלטת המרכז לגביית קנסות, שהרי לפי חוק המרכז לגביית קנסות, ערעור על ההחלטה המנהלית הוא לבג"צ לעסוק בו. אילו ניתן היה לראות במסמך מיום 29.11.2016 [נספח ד' לתגובת המשיב] את החלטת המרכז לגביית קנסות, עדיין נדרש היה שיימסר כדין למבקש, ולכך אין תימוכין.

ואולם, לטעמי, המרכז לגביית קנסות לא קיבל עדיין כל החלטה בבקשת המבקש לביטול תוספות הפיגור, שכן לא

בחן את הבקשה.

משכך, ולאחר שקבעתי כי הסכום לא שולם מרצון ואין לראות בהחזקת הסכום כתשלום מוסכם, הדרך הנכונה היא שבקשת המבקש תיבחן לגופה על ידי המרכז לגביית קנסות. לאחר שהמרכז לגביית קנסות יקבל החלטתו באופן מסודר וימסרה כדין למבקש, וככל שהמבקש לא יהיה שבע רצון, יוכל לעתור לבג"צ, בהתאם לקבוע בחוק המרכז לגביית קנסות.

17. כיוון שלא מצאתי מקום להידרש לבקשה גופה, אין זה השלב הנכון לדון בפרשנות גזר הדין ולבחון האם ואיזה תשלום שולם באיחור. חזקה כי עניין זה יבחן על ידי המרכז לגביית קנסות בעת הבדיקה גופה.

סוף דבר:

18. סופם של הדברים הוא שאני קובע את הקביעות הבאות:

(א) חלק מהסכום הכולל שנתפס, בסך של 33,226 ₪, הוחזק על ידי משטרת ישראל בנאמנות עד לאחר קבלת החלטה על ידי מנהל המרכז לגביית קנסות, בבקשת המבקש לביטול או הפחתת תוספות הפיגור. בוודאי אין לראות בכך תשלום מוסכם של החוב. זו אינה סוגיה של השבה אלא של העמדת הדברים על דיוקם.

(ב) הגם שהסמכות היא סמכות מקבילה, הרי שמהחל ההליך בפני המרכז לגביית קנסות והצדדים הסכימו שהנושא ייבחן על ידו - שאז נכון שהנושא ייבחן **לגופו** בפניו.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

זכות ערעור כדין.

ניתנה היום, ד' תשרי תשע"ט, 13 ספטמבר 2018, בהעדר הצדדים.